

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
29 серпня 2025 року,
протокол №1.

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

29 серпня 2025 року
м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЛЕКСИКОЛОГІЯ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
галузі знань 03 Гуманітарні науки

м. Хмельницький
2025

РОЗРОБНИК:

Завідувачка кафедри, докторка педагогічних наук, професорка

Ольга НАГОРНА

26.08.2025 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри мовознавства
26.08.2025 року, протокол №1.

Завідувачка кафедри, докторка педагогічних наук, професорка

Ольга НАГОРНА

26.08.2025 року

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

26.08.2025 року

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
27.08.2025 року, протокол №1.

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка

Ірина КОВТУН

27.08.2025 року

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 5
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 7
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 7
4.2. Аудиторні заняття	– 7
4.3. Самостійна робота студентів	– 7
5. Методи навчання та контролю	– 8
6. Схема нарахування балів	– 9
7. Рекомендовані джерела	– 9
7.1. Основні джерела	– 9
7.2. Допоміжні джерела	– 9
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 10

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 03 Гуманітарні науки
2. Код і назва спеціальності	– 035 Філологія
3. Назва спеціалізації	– 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
4. Назва дисципліни	– Лексикологія
5. Тип дисципліни	– Основна
6. Код дисципліни	– ППО 10
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– Перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– четвертий
10. Семестр:	–
денна форма навчання:	восьмий
заочна форма навчання:	–
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 120 (4)
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 46
% від загального обсягу	– 38.3
лекційні заняття (годин)	– –
% від обсягу аудиторних годин	– –
лабораторні заняття (годин)	– –
% від обсягу аудиторних годин	– –
семінарські заняття (годин)	– 46
% від обсягу аудиторних годин	38.3
самостійна робота (годин)	– 74
% від загального обсягу	– 61.7
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 2
самостійної роботи	– 4

3) заочна форма навчання:	—
загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	
аудиторні заняття (годин)	—
% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	— —
% від обсягу аудиторних годин семінарські заняття (годин)	— —
% від обсягу аудиторних годин самостійна робота (годин)	—
% від загального обсягу тижневих годин:	—
аудиторних занять	—
самостійної роботи	—
12. Форма семестрового контролю	
денна форма навчання:	екзамен
заочна форма навчання:	—
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	— ППО 1. Практичний курс основної іноземної мови ППО 11. Стилїстика основної іноземної мови ППО 8. Історія основної іноземної мови
2) супутні дисципліни	— ППО 1. Практичний курс основної іноземної мови ППО 11. Стилїстика основної іноземної мови
3) наступні дисципліни	— —
14. Мова вивчення дисципліни	— англійська.

2. Заплановані результати навчання

Навчальна дисципліна «Лексикологія» забезпечує програмні компетентності та програмні результати навчання, які здобуваються під час її вивчення, передбачені освітньо-професійною програмою «Бакалавр філології»: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань у різних сферах практичної діяльності.

ПР 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПР 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПР 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Lexicology as a Branch of Linguistics.

The object, subject, and basic concepts of Lexicology.

The connection between Lexicology and other branches of linguistics.

Methods and procedures of lexicological analysis.

Тема 2. Etymological Analysis of Modern English Vocabulary.

Historical background of English vocabulary. The original stock of English words.

Causes and ways of borrowings through history.

Assimilation of borrowings.

The distinction of the terms “source of borrowing”, “origin of borrowing”, “translation loans”, “semantic loans”, “etymological hybrids”, “etymological dublets”.

Тема 3. The Morphemic Structure of the English Word

A word as a fundamental unit of the language. External and internal structure of the word. The unity of the word.

Morpheme, its definition and comparison with the word.

Classifications of morphemes. Free and bound morphemes. Roots and affixes. Derivational and functional affixes.

Allomorph as a positional variant of a morpheme.

Structural types of words.

Тема 4. Word-Formation in Modern English

Productive ways of word-building: affixation, conversion, substantivation, compounding, shortening, phrasal verbs.

Semi-productive ways of word-formation: back-formation, blending, reduplication, lexicalization of the plural of nouns, sound imitation.

Non-productive ways of word-building: sound interchange, change of stress.

Тема 5. Semasiology

Semasiology as the branch of Linguistics.

The problem of word meaning. Different approaches to word-meaning.

Types of word meaning. Motivation of meaning.

Semantic structure of the word. Monosemy, polysemy, semantic diffusion.

Change of meaning. Extension and narrowing of meaning. Elevation and degradation of meaning. Transference of meaning. Linguistic metaphor. Linguistic metonymy. Hyperbole, litotes, irony, zoozemy.

Tema 6. Semantic Groups of Words

Synonyms. Classification of synonyms. Sources of synonyms.

Antonyms. Types of antonyms.

Homonyms. Classification of homonyms. Sources of homonyms.

Polisemy vs homonymy.

Paronyms.

Tema 7. English Vocabulary as a System

Different types of non-semantic grouping.

Morphological grouping of words.

Lexico-Grammatical groups.

Thematic groups.

Semantic classification of words.

Hyponymic relations.

Vocabulary in the process of time.

Tema 8. Phraseology

Phraseology as a branch of linguistics.

Free word groups vs set expressions.

Set expressions: principles of classification.

Semantic classification of phraseology by VV Grapes.

The main sources of phraseological units.

Proverbs, sayings, familiar quotations and clichés.

Tema 9. Stylistic Layers of English Vocabulary

Functional style.

Standard English vocabulary. Stylistically neutral words. Common literary words. Common colloquial vocabulary.

Special literary vocabulary. Poetic and highly literary words, terms, archaic and obsolete words, literary coinages and neologisms, barbarisms and foreign words.

Special colloquial vocabulary. Slang, jargonisms, professionalisms, dialectal words, vulgarisms and colloquial coinages. Standard English.

Standard English. Variants and dialects of the English language. American English. Canadian English. Australian English. Indian English.

Tema 10. Lexicography

The subject-matter of Lexicography.

Historical development of Lexicography.

History of British and American Lexicography.

Modern Corpus-based Lexicography.

The main types of modern dictionaries.

The main problems in lexicography.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак).		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Lexicology as a Branch of Linguistics.	11		4			7
2.	Etymological Analysis of Modern English Vocabulary	11		4			7
3.	The Morphemic Structure of the English Word	12		4			8
4.	Word-Formation in Modern English	14		6			8
5	Semasiology	14		6			8
6	Semantic Groups of Words	12		4			8
7	English Vocabulary as a System	11		4			7
8	Phraseology	11		4			7
9	Stylistic Layers of English Vocabulary	11		4			7
10	Lexicography	13		6			7
	Всього годин:	120	–	46	–	–	74

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (практичні заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани практичних занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів денної форми навчання включає завдання до кожної теми.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час практичних та семінарських занять застосовуються такі методи: Лекція-презентація, інтерактивна бесіда, логічні методи (аналіз, синтез, спостереження, моделювання), дослідницький метод, ментальні карти, робота з довідковою літературою.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах: Усне опитування:

- короткі відповіді на запитання викладача під час лекційних та практичних занять (визначення термінів, ілюстрування лексичних явищ власними прикладами).

Письмове опитування:

- виконання тестових завдань, відкритих і закритих питань.

Онлайн-тестування:

- використання платформ Всеосвіта, Kahoot для перевірки засвоєння матеріалу.

Експрес-опитування:

- Quiz-тести (Kahoot), бліцопитування за ключовими термінами теми.

Індивідуальні завдання:

- розробка навчальних повідомлень та практичних вправ для взаємного навчання (peer learning).

Обсяг балів, здобутих студентом під час практичних занять, самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, пункт 4 (<https://surl.li/yghnib>).

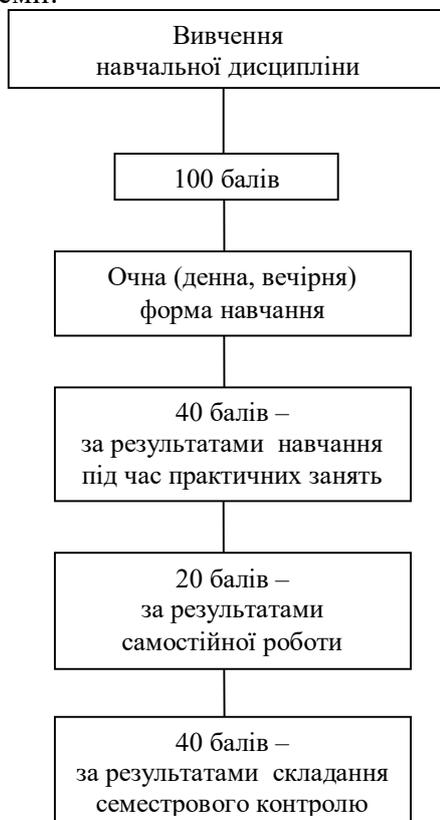
Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усно-письмового екзамену.

Структура екзаменаційного білету включає три питання:

1. Теоретичне питання.
2. Теоретичне питання.
3. Практичне завдання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час практичних занять, самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань та семестрового контролю визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, пункт 4 (<https://surl.li/yghnib>).

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основна

1. Закреницька Л.А. (уклад). English Lexicology. Навчально-методичний посібник для аудиторної та самостійної роботи. Хмельницький: ХГПА, 2025. 60 с.
2. Ніколенко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.
3. Квеселевич Д.І., Сасіна В.П. Практикум з лексикології сучасної англійської мови: навч. посібник. Вінниця: «Нова Книга», 2001. 126 с.

7.2. Допоміжна

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Посібник для перекладацьких відділень вузів. Вінниця: «Нова книга», 2008. 248с.
2. Гороть Є.І., Белова С.В. Notes on Modern English Lexicology. Нариси з лексикології сучасної англійської мови. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. держ.ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. 372 с.

3. Закреницька Л., Мудрик Д. Неонімації в сучасному англо - та україномовному освітньому дискурсі. Сучасні проблеми філології та методології викладання в умовах євроінтеграції: матеріали II Міжнародної наук.-практ. інтернет-конф. (Хмельницький, 11 травня, 2022 р.) С. 26–31. (304 с.)
4. Мостовий М. І. Лексикологія англійської мови: [підруч. для ін-тів і фак. інозем. мов]. Харків: Основа, 1993 . 255 с.
5. Crystal D. Words, Words, Words. Oxford: Oxford University Press, 2007. 224 p
6. Ganetska L. V. Lexi-Maker: Modern English Lexicology in Tables, Figures and Exercises. Київ: Ленвіт, 2004. 96 с.
7. Plag I. Word-Formation in English. Cambridge: Cambridge University Press, 2002. 264 p.
8. Traugott E. C., Dasher R. B. Regularity in Semantic Change. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 340 p. URL: https://www.academia.edu/91590722/Regularity_in_Semantic_Change

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Britannica-Linguistics. URL: <https://www.britannica.com/science/linguistics>
2. English Corpora. <https://www.english-corpora.org/>
3. Free Collocation Dictionary. URL: <https://www.freecollocation.com/>
4. Glossary of linguistic terms. URL: <https://glossary.sil.org/>
5. Online Etymology Dictionary. URL: <https://www.etymonline.com/ua>
6. Oxford English Dictionary. URL: <https://www.oed.com/?tl=true>
7. Sketch Engine. URL: <https://www.sketchengine.eu/>
8. The Free Dictionary-Idioms. URL: <https://idioms.thefreedictionary.com/>